

Finanstilsynet
 Århusgade 110
 2100 København Ø

Anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikringsselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
Ballerup, den 31. marts 2016.
Livsforsikringsselskabets navn
Nordea Liv & Pension, livsforsikringsselskab A/S, CVR 24260577
Overskrift
Livsforsikringsselskabet skal angive en præcis og sigende titel på anmeldelsen.
Anmeldelse af ændrede regler og diverse satser ved opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi for forsikringsklasse III.
Resumé
Livsforsikringsselskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.
Der anmeldes en opdatering af regler og satser i hensættelsesmodellen for opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi for forsikringsklasse III som følge af overgang til ny regnskabsbekendtgørelse fra 1. januar 2016.
Lovgrundlaget
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i lovens § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.
Ændringen anmeldes i henhold til FIL § 20, stk. 1, nr. 6: Grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser såvel for den enkelte forsikringsaftale som for selskabet som helhed.
Ikrafttrædelse
Livsforsikringsselskabet skal angive datoen for anmeldelsens ikrafttrædelse.
Ændringen har virkning fra 31. marts 2016.
Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.
Anmeldelsen er en ændring af selskabets anmeldelse af 29. december 2015.
Angivelse af forsikringsklasse
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.
Anmeldelsen vedrører forsikringsklasse III.

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold

Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger mv. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.

Der anmeldes nyt teknisk bilag som er indsendt sammen med nærværende anmeldelse, således at det afspejler den ændrede opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi for forsikringer omfattet af forsikringsklasse III, som følge af ny bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser nr. 937 af 27. juli 2015.

Der anmeldes samtidig følgende ændring til satsbilaget:

1)

"Markedsrente

Der anvendes løbetidsafhængige diskonteringsratser (rentekurve) beregnet i overensstemmelse med metoden angivet i bilag 8 i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

Diskonteringsratserne offentliggøres af Finanstilsynet og reduceres med pensionsafkastskat (PAL).

For policer med friholdt værdi opgøres GY og GFY som vægtede gennemsnit af den diskonterede værdi opgjort med henholdsvis diskonteringsratserne før og efter pensionsafkastskat."

ændres til

"Markedsrente

Der anvendes løbetidsafhængige diskonteringsratser beregnet ud fra en basisdiskonteringsrentekurve og en dertilhørende volatilitetsjustering. Beregningen af både basisdiskonteringsrentekurven og volatilitetsjusteringen tager udgangspunkt i den af EIOPA offentliggjorte tekniske dokumentation for beregning af en risikofri rentekurve og dertilhørende volatilitetsjustering. Basisdiskonteringskurven regnes direkte ud fra EIOPA's tekniske beskrivelse, mens der i beregning af volatilitetsjusteringen benyttes flere simplifikationer. Beregning og simplifikationer er foretaget i overensstemmelse med notatet "Beskrivelse af Finanstilsynets diskonteringsrentekurve fra og med januar 2016" af 18. december 2015 som kan findes på Finanstilsynets hjemmeside.

Data til beregning af basisdiskonteringsrentekurven er Bloombergdata.

For policer med friholdt værdi opgøres GY som vægtede gennemsnit af GY opgjort efter og før PAL, dvs. med opgørelsesrenten henholdsvis opgørelsesrenten / 0,847. Som vægt anvendes policens friholdelsesbrøk."

2)

Der indføres sandsynlighed for omskrivning til fripolice og genkøb:

Sandsynlighed for omskrivning til fripolice og genkøb

Anciennitet i år	Fripolice	Genkøb af fripolice	Genkøb af præmiebetalende
0	3,81%	18,79%	6,87%
1	5,94%	15,31%	10,45%
2	6,71%	13,25%	11,62%
3	5,32%	14,36%	10,76%
4	5,32%	14,36%	10,76%
5	5,32%	14,36%	10,76%
6	4,46%	11,90%	8,35%
7	4,46%	11,90%	8,35%
8	4,46%	11,90%	8,35%
9	4,46%	11,90%	8,35%
10	4,46%	11,90%	8,35%
11	4,46%	11,90%	8,35%
12	4,81%	11,46%	5,70%

3)

Afsnittet

"Nutidsværdi af fremtidigt administrationsresultat PV(ADMRESULT (i))

Beregnes på bestandsniveau som:

$$PV(ADMRESULT (i)) = A(1) \% \text{ af præmieaktiv} + A(2)\% \text{ af livhensættelserne (RH)}$$

hvor

$$A(1) = 0$$

$$A(2) = 0 "$$

udgår

4)

Afsnittet

"SIKTILL (sikkerhedsreserve og pristillæg)

Udgør 2 promille af UHL excl. SIKTILL.

Beregnes på bestandsniveau og dækker også en købers pristillæg rt."

ændres til

"SIKTILL (sikkerhedsreserve)

Udgør 1 promille af GY excl. SIKTILL.

Beregnes på bestandsniveau"

5)

Der indføres:

"Risikomargen (pristillæg)

Risikomargen rm regnes efter cost og capital metoden

$$rm = CoC \times \sum_{t \geq 0} \frac{SB(t)_{hyp}}{(1 + r_{t+1})^{t+1}}$$

hvor

CoC = kapitalomkostningsprocenten fastsat til 6 %, og

$SB(t)_{hyp}$ = solvensbehovet indeholdende forsikringsrisici, modpartsrisici, operationelle risici samt væsentlige markedsrisici, som ikke kan afdækkes, dog ikke eventuelle renterisici

Værdien indgår i beregningen af de garanterede ydelser i henhold til det tekniske bilag. "

Satser, der ikke er meddelt ændret i nærværende anmeldelse, videreføres uændret.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Ændringen har ingen juridiske konsekvenser for forsikringstagerne.

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

Ændringen har ingen direkte økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Ændringen har ingen juridiske konsekvenser for selskabet.

Redegørelse for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7.

Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Der redegøres for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for selskabet i vedlagte redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.

Navn Angivelse af navn
CFO Gitte Aggerholm
Dato og underskrift
Ballerup, den 31. marts 2016
Navn Angivelse af navn
Ansvarshavende aktuar Charlotte Markussen
Dato og underskrift
Ballerup, den 31. marts 2016
Navn Angivelse af navn
Dato og underskrift

Bilag 1 til anmeldelse af 31. marts 2016

Beskrivelse af reglerne for opgørelse af livsforsikringshensættelserne til markedsværdi for forsikringsklasse III for Nordea Liv & Pension, livsforsikringsselskab A/S.

Opgørelsen af livsforsikringshensættelserne til markedsværdi jf. bekendtgørelse 937 af 27. juli 2015 om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og pensionskasser, er baseret på følgende begreber:

- Livsforsikringshensættelser for markedsrente forsikringer
- Værdi af garanterede ydelser

Hensættelser for markedsrente forsikringer (ULH)

De samlede hensættelser for markedsrente forsikringer (ULH) opgøres med udgangspunkt i markedsværdien af de aktiver, der er knyttet til forsikringerne:

$$ULH = \sum_i (RH(i) + GARTILL(i)) + SIKTILL + INVRES + IBNR/RBNS + RM - FM_ind$$

hvor der for den i'te police gælder:

RH(i)	- for forsikringsdele, der er opsparing i investeringsfonds, er RH(i) lig den retrospektive hensættelse beregnet under hensyn til udviklingen i værdien af de tilknyttede aktiver (dvs lig kundens saldo). - for øvrige forsikringsdele er RH(i) lig den retrospektive hensættelse beregnet på selskabets 2. ordens grundlag.
GARTILL(i)	- for forsikringer uden udbetalingsgaranti er GARTILL(i) lig 0. - for forsikringer med udbetalingsgaranti er GARTILL(i) lig det tillæg, der skal hensættes i tilfælde af, at den retrospektive hensættelse RH(i) er mindre end den garanterede fripoliceydelse GFY(i) henholdsvis den garanterede ydelse GY(i) jf. nedenfor. Dvs GARTILL (i) =MAKS(0,GFY(i)-RH(i), GY(i)-RH(i)).
PV(ADMRESULT(i))	er nutidsværdien af fremtidige administrationsresultater på 2. orden for policen korrigeret for genkøb og omskrivning til fripolice.
SIKTILL	er et sikkerhedstillæg, der beregnes på bestandsniveau, til dækning af usikkerheden i forbindelse med opgørelsen af hensættelserne.
INVRES	er hensættelser til dækning af fremtidige tab på de forsikringer, hvor selskabet dækker hele eller en del af investeringsrisikoen.

IBNR/RBNS	er hensættelser vedrørende indtrufne men endnu ikke anmeldte/færdigbehandlede skader.
RM	er nutidsværdien af det pristillæg (risikomargen) selskabet på markedet vil skulle betale en anden forsikringsvirksomhed for at denne vil overtage risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle virksomhedens bestand af livsforsikringer og investeringskontrakter afviger fra den opgjorte nutidsværdi af de forventede betalingsstrømme.
FM_ind	er den del af – nutidsværdien af virksomhedens endnu ikke indtjente fortjeneste på kontrakten, og som forventes indregnet i resultatopgørelsen i takt med, at virksomheden yder forsikringsdækning og eventuelle andre ydelser under kontrakten - som kan dækkes af forskellen mellem retrospektive hensættelse og garanterede ydelser givet ved $\sum_i \text{MAKS}[0; \text{RH}(i) - \text{GY}(i)]$.

Garanterede ydelser (GY)

Værdien af de garanterede ydelser, opgøres som summen af værdien af de garanterede ydelser for den i'te forsikring med tillæg i henhold til bekendtgørelsens bestemmelser.

$$\text{GY} = \sum_i [\text{GY}(i)] + \text{SIKTILL} + \text{INVRES} + \text{IBNR/RBNS}$$

hvor

$$\text{GY}(i) = \text{PV}(\text{gy}(i)) + \text{PV}(\text{gar}(i)) + \text{PV}(\text{omk3}(i)) - \text{PV}(\text{prm}(i)),$$

og hvor der for den i'te police gælder:

$\text{PV}(\text{gy}(i))$	er nutidsværdien af policens garanterede ydelser.
$\text{PV}(\text{gar}(i))$	er nutidsværdien af de forventede fremtidige tab på investeringsrisikoen - beregnet under hensyn til INVRES - for de forsikringer hvor selskabet yder investeringsgaranti.
$\text{PV}(\text{omk3}(i))$	er nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration af policen (3. orden).
$\text{PV}(\text{prm}(i))$	er nutidsværdien af policens bruttopræmie.

GY er opgjort under hensyn til fremtidige omskrivninger til fripolicer og tilbagekøb.